

«فرهنگستان» از اهمیت نقش دانشگاهها بعد از کرونا می گوید

دانشگاهها بحران کرونا را به فرصت تبدیل می کنند؟

جزئیات پژوهش ۶ شرکت دانش بنیان گزارش می دهد

برای ساخت واکسن کرونا

باید برای دوران پسا کرونا برنامه داشته باشیم

پیشنهادهای مرکز پژوهش های مجلس برای شروع سال تحصیلی جدید چیست؟

دانشگاهها هنوز در انتظار اینترنت رایگان

دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در مراسم تکریم و معارفه سرپرست دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران: **ماموریت ما ارتقای علمی، گسترش فضای انقلابی و حفظ کیان دانشگاه آزاد است**

حرف آزاد استاد

چه خبر از دانشگاه

برنامه ریزی و اقدام دانشگاه آزاد برای عملیاتی کردن فرآیند رهبر انقلاب

محمد شریفانی در گفت و گو با خبرنگار مهر در خصوص جلسه اخیر مقام معظم رهبری با دانشجویان، گفت: «امسال به رغم شرایط خاص موجود، جلسه رهبر انقلاب با دانشجویان با اینکه به صورت مجازی برگزار شد، از رونق و محتوای بسیار مطلوبی برخوردار بود. وی افزود: «مقام معظم رهبری در این نشست توصیه ها و تأکیدی در محورهای خاص از جمله مطالبه گری و پرسشگری، عدالتخواهی و حرکت به سوی تمدن اسلامی، جوان و جوان گرایی، امید، توجه به معنویت، حجاب و حیای اسلامی و... داشتند که هر کدام از این مباحث، نیازمند یک تحلیل اساسی است که باید ضمن تعریف دقیق مفاهیم، راهکارهای هر کدام بیان و آسیب های احتمالی پیش رو نیز شناسایی شود.»

مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «هر چند همه محورهای توصیه شده مقام معظم رهبری در این جلسه باید در دستور کار باشد، با این وجود از آنجا که ایشان بر مبانی معرفتی تأکید داشته و فرمودند که اگر جوان ها مبانی معرفتی شان را قوی کنند، با افزایش ثبات و پایداری، در مقابل ناملایمات متزلزل نخواهند شد، ما در دانشگاه آزاد به سهم خود، ابتدا برای اجرایی کردن یکی از فرآیندها یعنی مسأله حجاب برنامه ریزی کرده ایم.» شریفانی گفت: «حجاب یکی از مسائلی دینی، خانوادگی و روانشناسانه ای است که می تواند در آرامش محل، آرامش محیط کار، آسیب زدایی آسیب های اجتماعی، تربیت نسل و فرزندان و بسیاری حوزه های دیگر تأثیر بسیار چشمگیری داشته باشد، لذا ما به توصیه مقام معظم رهبری، به سرعت در این خصوص وارد عمل خواهیم شد.»

وی افزود: «در گام نخست، پیش از اینکه بخواهیم به موضوع عفاف و حجاب، لباس امر و نهی و اجرا بپردازیم، این آماج را داریم تا کارگاه های مختلفی را با محوریت فلسفه حجاب، آسیب شناسی حجاب، راهکارهای اجرایی حجاب، آثار و فواید حجاب و عفاف برپا و همچنین جلسات هم اندیشی را با اساتید، در سطح دانشگاه آزاد برگزار کنیم.»

مسئول دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی ادامه داد: «ما بر این باور هستیم که قوت بخشیدن به بعد نظری دانشجویان در این خصوص، باعث می شود تا دانشجوی به خودی خود آماج عملی نیز پیدا کند.» وی گفت: «این اولین برنامه ما در راستای توصیه مقام معظم رهبری است و ان شاء الله در نخستین فرصت که دانشگاه شرایط عادی و مناسب پیدا کرد، آن را اجرا خواهیم کرد. ضمن اینکه اگر شرایط کنونی ادامه داشته باشد، برنامه مذکور به صورت مجازی به اجرا خواهد آمد.»

شریفانی همچنین درباره ارتباط دفتر نهاد نمایندگی با تشکل های دانشجویی نیز اظهار داشت: «خوشبختانه یکی از مجموعه هایی که همواره ارتباط صمیمی با دانشجویان و تشکل های مختلف دانشجویی با سلاقی مختلف داشته است، همین دفتر نهاد است و برخورد لازم می دانیم که بعد حمایتی، هدایتی و پدرا نه ای نهاد را که می تواند موجب صمیمیت و نزدیکی بیشتر ما با یکدیگر شود را روز به روز تقویت کنیم.»

احتمال برگزاری جشنواره نشریات دانشجویی دانشگاه آزاد به صورت مجازی

رضا نصیری در گفت و گو با ایسکانیوز درباره چگونگی برگزاری جشنواره نشریات دانشجویی دانشگاه آزاد اظهار کرد: «در هفته های گذشته، انتخابات نشریات انجام شد و با ۹۲ درصد مشارکت، منتخبان معرفی شدند و به زودی شورای مرکزی نظارت بر نشریات تشکیل جلسه خواهد داد.»

وی افزود: «بر اساس هماهنگی هایی که سال گذشته انجام شده بود، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان برگزار کننده جشنواره انتخاب شده بود ولی به دلیل شیوع کرونا و تصمیمات ستاد ملی کرونا، برگزاری حضوری این جشنواره فعلا غیر قابل ممکن خواهد بود. مدیرکل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی بیان کرد: «با توجه به اینکه از همه شهرها در این جشنواره حضور خواهند داشت، لازم است که وضعیت کل کشور از لحاظ شیوع ویروس به حالت سفید برگردد تا امکان برگزاری جشنواره فراهم شود، در این مورد تابع تصمیمات ستاد کرونا هستیم.»

نصیری درباره برگزاری مجازی جشنواره نیز عنوان کرد: «در شرایط عادی کلاس ها و کارگاه های متنوعی برای فعالان نشریات دانشجویی تعریف شده بود که با این شرایط برنامه جشنواره تاحدی تغییر کرده و احتمال برگزاری جشنواره به صورت مجازی بالاست.» وی ادامه داد: «برنامه های فرهنگی و اردویی دانشگاه فعلا به شکل مجازی کار خود را دنبال خواهند کرد. به صورت مثال برنامه «هلال رضوی» که هر ساله به همراه اردویی سیاحتی و زیارتی (زیارت حرم مقدس امام رضا علیه السلام) برگزار می شد، با شرایط پیش آمده کلاس های توانمندسازی این اردو به صورت مجازی انجام و دوره اردویی، زیارتی و سیاحتی آن به بعد از اتمام مسأله کرونا منتقل می شود.» مدیرکل فرهنگی و اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی خاطرنشان کرد: «بخش های آموزشی برنامه های فرهنگی در این مدت به صورت مجازی عملیاتی خواهد شد و هیچ برنامه ای لغو نمی شود.»

کرونا و اثرات کلی آن

نیستند، این دو گونه قوانین؛ یعنی قوانین منطقی ساخته بشر و قوانین الهی در کنار هم بهتر می توانند هدف را تکمیل کنند و حتما و قطعاً این اتفاق شکل می گیرد. اگر ما با دقت و ظرافت به وضعیت موجود جهان نظر کنیم درمی یابیم که این بیماری حقایقی دارد و حقایق آن شدت و ضعف دارد، اما کسی نمی تواند این حقایق را مکتوم کند. این بیماری ناقضان حقوق بشر را متوجه غلیظ القلب بودن خود کرده، حکومت های قدرتمند را تلنگری زده که حاکمیت تنها از آن خداست. دقیقاً دولت های غاصب و ستمگر بیشترین آسیب را دیده اند و خواهند دید.

نقش علوم انسانی

تلاش و سعی من بر این است که بیشتر در قالب تئوری و نظری به این مسأله بپردازم و معتقدم حوزه نظر و اندیشه می تواند ناجی خیلی ها در این مسأله باشد البته باید اذعان کرد که وجود و آغاز این بیماری «دفاعیه» هم برای علوم انسانی و نظری است و حتی گاهی اساسی جهت اعتبار و اعتلا بخشیدن این علوم و مهم تر از آنها، رهایی این علوم از برجسب ضعیف بودن علوم انسانی است. علوم انسانی به مثابه علمی راهبردی مهم ترین نقش را در فرایند توسعه ملی هر کشور برعهده دارد زیرا این علوم انسانی است که با تعیین تعریف توسعه ملی، ابعاد توسعه و اهداف و مسیر آن، نقش اساسی را در ترسیم چارچوب های توسعه هر کشور برعهده دارد. در واقع، علوم انسانی با تعیین خطوط کلی، زیربنای توسعه به حساب می آید. تحقیقات و تجارب درخشان نشان داده است که در حوزه عمل هر زمانی ما به پیشرفت رسیدیم و رشد کردیم ناشی از آن بود که در حوزه تفکر، مقدمات درست را به کار گرفته ایم و در حوزه تفکر قوی بوده ایم. بیماری کرونا تنها بر نظام پزشکی، که بر سایر حوزه های جامعه هم تأثیر گذاشته است، با یک نگاه جامع می توان دید که این بیماری فراتر از یک امر پزشکی، تبدیل به امری اقتصادی، سیاسی، روانی و اجتماعی، فرهنگی و مذهبی شده است. درحقیقت بیماری کرونا تأثیراتی فراتر از ساخت پزشکی و بهداشتی از خود نشان داده و این بیماری وارد زندگی روزمره مردم شده و زندگی، روابط اجتماعی و فعالیت های اقتصادی آنها را تحت تأثیر قرار داده است.

در این میان اما بدون شک یکی از وظایف جامعه علمی کشور به خصوص اندیشمندان علوم انسانی، دانشمندان علوم اسلامی و محققان و پژوهشگران، کنش عالمانه با موضوعات است و بایستی قبل از اینکه وارد مرحله بعدی و لایه های دیگر بحران شویم، پیش بینی های منطقی و عالمانه و همچنین راهکارهایی برای مدیریت یا کاهش پیامدهای منفی آن، اندیشیده و برنامه ریزی شود.

سیدسجاد ساداتی زاده
استادیار گروه فلسفه دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز دانشگاه

اصولا و قاعدتاً پیرامون بیماری و درد و رنج همه گیر و گسترده گفتمان های بسیاری هست، اما نمی توان دقیق سخن گفت و دلیل آن این است که مقوله های گوناگونی را شامل می شود. لذا گوینده، خطیب و سخنران نمی تواند در یک موضوع متمرکز شود و از طرفی که فرصت پرداختن به همه موضوعات را ندارد و مهم تر از آن ممکن است علم کافی و وافی جهت پرداختن به کلیه موضوعات را نداشته باشد و هر سخنی که بیان شود تنها با ذکر جهت می توان به آن اعتبار بخشید. موضوعات درگیر بیماری همه گیر «کرونا» که بیشترین آسیب را متحمل شدند، عبارتند از آموزش، فرهنگ، پرورش، تجارت، دین و مذهب، پزشکی و...»

اساساً آیا سوال در باب خیر یا شر بودن کرونا ویروس به مانند سوالی است که مردم می پرسند؟ مثلاً وقتی توفان یا زلزله صدها نفر را از بین می برد یا کودکی بر اثر سرطان می میرد یا جنگ اتفاق می افتد و هزاران نفر از بین می روند، یا اینها از دو سنخ می باشند؟ در طول قرن ها پاسخ های بسیاری در مورد رنج یا شر طبیعی و شر اخلاقی ارائه شده است و عده ای هم با غرض رنج طبیعی را به سمت و سوی انکار خداوند کشیده اند و دلیلی بر رد خداوند و نیا نشود او در عالم طبیعت قائل بوده اند و در مقابل عده ای هم از رنج به عنوان یک پدیده ای که ایمان ما را آزمایش و نهایتاً تقویت می کند، یاد می کنند. مسأله ای که اینجا باید به آن توجه کرد این است که آیا کرونا را به عنوان شر می شناسیم؟ اگر جواب مثبت است ما آن را در چه دسته ای نیز شرو و درد و رنجها قرار می دهیم؟ و از طرفی این نکته نیز حائز اهمیت است که اگر برای رنج طبیعی یک پاسخ معقول و منطقی نداشته باشیم، اعتقادات یک مومن را مورد دستخوش تحولات اساسی قرار می دهد و سبک زندگی دینی آن نیز متحول می شود. حال با توجه به پیشینه بحث شر و خیر و اینکه آیا کرونا خیر است یا شر و چه تأثیری در سبک زندگی دینی دارد و اینکه آیا فرار از این ویروس، معنا بخشی و امید به زندگی را افزایش می دهد؛ سوالاتی هستند که نیاز به یک بحث مفصل دارند. در ابتدا لازم است نگاهی به فرایند معرفت شناسی بیماری همه گیر داشته باشیم به طوری که عده ای مغلوب و مقهور جمله معروف فیلسوف غربی (داستایوفسکی) شدند که می گفت: «اگر خداوند نبود همه چیز مجاز بود.» (که جمله ای کاملاً غلط است) ما را بر آن داشت تا به اندیشه خود مصر باشیم که زندگی قواعد منطقی دارد و لزوماً آن قواعد منطقی نافی قوانین الهی

طبیعی یا اخلاقی بودن کرونا ویروس و ارتباط با سبک زندگی

این بیماری چه حادثه طبیعی باشد چه انسانی، به عبارت دیگر چه شر طبیعی باشد چه شر اخلاقی که توسط بشر ساخته شود، خواه به این صورت که آیا محاسبات غلطی صورت گرفته یا عمداً صورت پذیرفته، خود نتایج پیامدها و آثار متفاوتی داشته است و دارد. بیان ما در این نوشتار بیشتر به صورت کلی و فلسفی است. از آنجایی که امروزه جوامع بشری در صد انتخاب و گزینش نوعی خاص از سبک زندگی و به دنبال کسب راحتی، آرامش جسمی، روحی و روانی و احساس رضایت پایدار هستند که این امر سبب می شود توجه به آثار و تبعات سبک های مختلف زندگی، ما را در گزینش و انتخاب بهترین سبک یاری کند. دین و به طور خاص اسلام، براساس روشی عقلانی و با هدف نزدیکی انسان ها به خود واقعی، نمونه هایی از انسان های کامل همچون پیامبران و معصومین را الگوهای مناسب برای حیات سالم دانسته است و با تغییر و اصلاح شناخت و تفکر نسبت به جهان و هدایت بشر به سمت جهان بینی الهی، بر نگرش انسان به مسائل زندگی، رفتار، عواطف و احساسات شخص تأثیر گذاشته که ایمان و توکل به خدا، مثبت اندیشی، امیدواری به زندگی و... از نتایج آن روش و نگاه است. اگر حتی ما به این بیماری به عنوان یک بلا طبیعی بنگریم، متوجه خواهیم شد که حوادث طبیعی هر چند تلخ است و سلب آسایش و حتی آرامش را در پی دارد و عده ای را به زحمت می اندازد و رنج مردم را نیز به دنبال دارد اما در عین حال فرصتی برای قوی تر شدن بنیان خانواده و ترویج سبک زندگی دینی و همچنین بروز خلاقیت هاست. مدت هاست که بشر امروزی دچار نوعی خود بینی و تکبر شده است و بدون در نظر گرفتن حقایق الهی و وحیانی و بدون تمسک به کلام خداوند چرخه زندگی را مثل ماشین تصور کرده است و زندگی و امکانات موجود را ابزار دست ساخته خود دانسته است و تنها به انسان به عنوان یک موجود برتر احسن الخالقین نگاه می کرد، اما روی دیگر انسان یعنی خلق الانسان ضعیفا را نادیده انگاشته است. ارتباط سبک زندگی اسلامی در مواجهه با این بیماری همه گیر را می توان در آثار مثبتی از قبیل بها دادن به نظریات و اندیشه های محققان و متخصصان دینی، تلاش برای زندگی سالم و درست، سوق دادن مردم به سمت بهداشت فردی که دین مبین اسلام ۱۴۰۰ سال پیش تأکید فراوانی داشته، زنده ماندن حسن نوع دوستی و مهربانی و فداکاری و کمک برای عبور از بیماری و درد، تلاش برای نظام واحد جهانی که خوشبختی و سلامتی و امنیت را تضمین کند، آگاهی نسبت به کمبودها و امکانات مادی، آگاهی انسان نسبت به ضعف علمی خود و احساس نیاز به مرحله ای برتر از مادیات یعنی همان بعد معنوی را می توان از آثار این بیماری دانست.